

A photograph of a freight train on tracks. The train is led by a blue and orange locomotive with the number 5119. It is pulling several green and brown cargo cars. The train is moving along tracks that run parallel to a line of trees. The sky is bright and clear.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “LDZ CARGO”

saīsinātais
2022. gada pārskats

SATURS

VADĪBAS ZIŅOJUMS	3
FINANŠU PĀRSKATS	11
APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS	11
PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI	12
PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	14
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	15
FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI.....	16

VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR SABIEDRĪBAS AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU "LDZ CARGO" SAIMNIECISKO DARBĪBU 2022. GADĀ

1. SABIEDRĪBAS AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU "LDZ CARGO" RAKSTUROJUMS

SIA "LDZ CARGO" (turpmāk tekstā - *LDZ CARGO* vai *Sabiedrība*) ir VAS "Latvijas dzelzceļš" atkarīgā sabiedrība, kurai piešķirts ES vienotais drošības sertifikāts, kas ļauj veikt kravu pārvadājumus Latvijas, Lietuvas un Igaunijas teritorijā.

Viens no galvenajiem LDZ CARGO pakalpojumiem ir starptautisko un iekšzemes kravu, t.sk. bīstamo un negabarīta kravu, pārvadājumu veikšana, kā arī citu ar dzelzceļa kravu pārvadājumiem saistīto pakalpojumu sniegšana. *Sabiedrība* pārvadā konteineros un vagonos plaša sortimenta kravas, gandrīz visus HKN (Harmonizēta kravu nomenklatūra) minētos kravas veidus. *LDZ CARGO* darbojas SMGS un CIM tiesiskajā vidē un kravu pārvadāšanai izmanto Austrumu-Rietumu un Ziemeļu-Dienvidu transporta koridorus.

Dzelzceļa kravu pārvadājumi Latvijas Republikā pārsvarā ir vērsti no valsts austrumu robežām uz Latvijas trīs lielākajām ostām – Rīgu, Ventspili un Liepāju caur Latvijas austrumdaļas lielajiem dzelzceļa mezgliem Daugavpilī un Rēzeknē, veidojot Austrumu – Rietumu tranzīta koridoru, kas savienots ar dzelzceļa līniju starp valsts Ziemeļu – Dienvidu robežām, un savā starpā savienots arī ar reģionālām līnijām.

2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI

2022. gadā *Sabiedrības* darbības rezultāts ir peļņa 5 104 tūkst. EUR apmērā (2021. gadā bija peļņa 7 054 tūkst. EUR).

2022. gadā *Sabiedrības* īstermiņa saistības pilnībā var finansēt no apgrozāmajiem līdzekļiem, uz ko norāda kopējā likviditāte (apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām) – 1.3 (2021. gadā – 1.2). Uzskatām, ka *Sabiedrība* ir finansiāli stabila un arī turpmāk varēs segt savus kārtējos maksājumus, kā arī nodrošināt investīciju plāna izpildi. *Sabiedrības* naudas līdzekļu atlikums 2022. gada beigās, salīdzinot ar gada sākumu, ir samazinājies, bet spēja samaksāt īstermiņa saistības ir saglabājusies.

Kopējais *Sabiedrības* izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2022. gadā sasniedza 5 250 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē. *Sabiedrība* īstenojusi ilgtermiņa investīcijas projektu un 2022. gada martā iegādājusies 60 vagonus par 2 850 tūkst. EUR.

2022. gadā *LDZ CARGO* vidējais darbinieku skaits ir 1 156 darbinieki. *LDZ CARGO* saviem darbiniekiem piedāvā tālākas karjeras izaugsmes iespējas uzņēmumā. Darbinieki tiek motivēti veikt savu darbu profesionāli un ar augstu atbildības sajūtu. Dzelzceļnieku kompetences uzturēšanai un kvalifikācijas paaugstināšanai *LDZ CARGO* darbinieki regulāri pilnveido savas zināšanas. 54.7% *Sabiedrības* darbinieku ir vidējā profesionālā izglītība, 9.4% darbinieku – vidējā vispārējā, un 34.3% darbinieku – augstākā izglītība.

Sabiedrības valde, lai saglabātu savas kravas pārvadātāja līdera pozīcijas Baltijas valstu vidū, izmanto un ievieš *Sabiedrības* ikdienas darbā jaunus tehnoloģiskos risinājumus, optimizē kravu maršrutus, plaši izmanto elektroniskās ierīces un sistēmas.

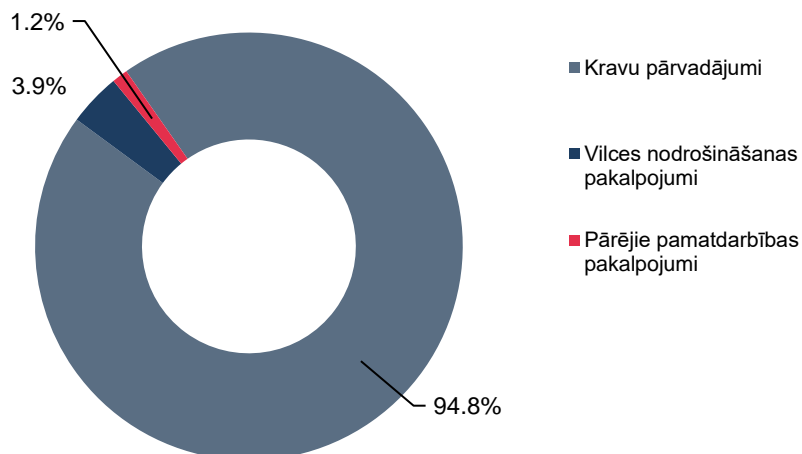
LDZ CARGO pašu kapitāla apjoms 2022. gada 31. decembrī ir 122 856 tūkst. EUR. Salīdzinot ar iepriekšējā gada beigām, tas ir palielinājies par 1 104 tūkst. EUR. *Sabiedrības* pašu kapitāls veido 70.6% no kopējo aktīvu vērtības.

Pamatojoties uz 15.12.2022. Sabiedrības vienīgā dalībnieka VAS "Latvijas dzelzceļš" lēmumu, nolūkā paaugstināt Sabiedrības maksātspējas kapacitāti kā arī, lai izslēgtu finanšu riskus un sasniegtu Sabiedrības stratēģiskos mērķus, tika palielināts Sabiedrības pamatkapitāls par rezervju summu EUR 34 205 482, kā rezultātā Sabiedrības pamatkapitāls uz 31.12.2022. ir 114 697 851 EUR. Sabiedrības pamatkapitāls ir sadalīts 114 697 851 daļā, ar vienas daļas nominālvērtību 1 EUR.

Dažādu ekonomisku, ģeopolitisku procesu rezultātā 2022. gadā turpinājās jau 2019. gadā sākusies pārvadājamo kravu apjomu samazināšanās tendence, turklāt kravu pārvadājumu apjoma samazināšanos negatīvi ietekmē karadarbība, kas sākusies 2022. gada 24. februārī Ukrainā un tai sekojošās ES un OFAC sankcijas juridiskām un fiziskām personām un noteiktām kravu grupām.

Sakarā ar to notikumu turpmākā attīstība ir grūti prognozējama, bet potenciāli tam var būt būtiska negatīva ietekme uz *Sabiedrības* darbību. *Sabiedrības* vadība seko līdzīgi notikumu attīstībai.

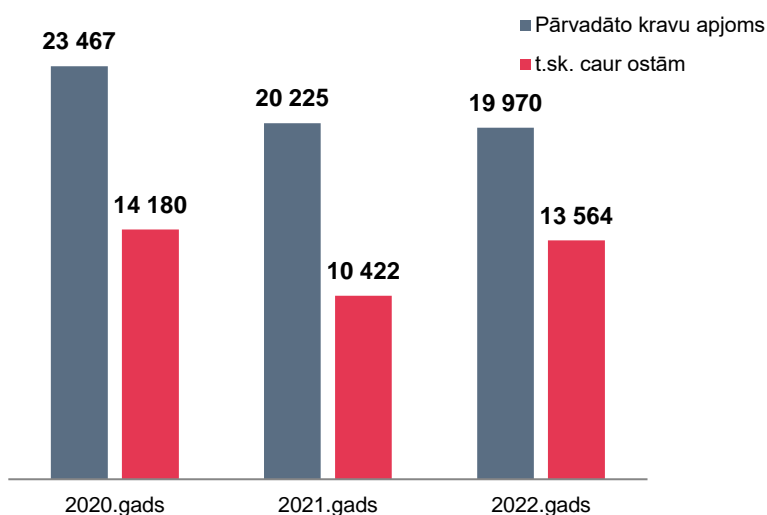
Pārskata gadā neto apgrozījums no pamatdarbības ir 148 444 tūkst. EUR, kas ir par 4 081 tūkst. EUR jeb 2.8% vairāk nekā 2021. gadā. Neto apgrozījuma struktūra 2022. gadā ir parādīta 1. attēlā.

1.att. LDZ CARGO neto apgrozījuma struktūra 2022. gadā (%)

Kravu pārvadājumi

Nozīmīgākā, valstiski un starptautiski novērtētākā LDZ CARGO darbības sfēra ir dzelzceļa kravu pārvadājumi. Kopumā kravu pārvadājumu apjoms pa dzelzceļu Latvijas teritorijā 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, ir samazinājies. 2022. gadā tika pārvadātas 19 970 tūkst. tonnas kravu, kas ir par 255 tūkst. tonnām jeb 1.3% mazāk nekā 2021. gadā (2. attēls).

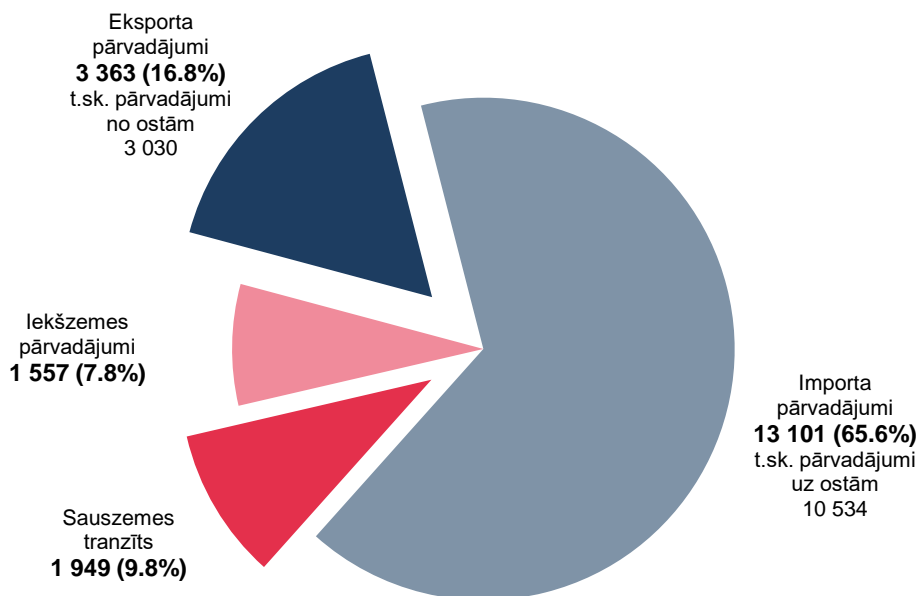

2.att. LDZ CARGO pārvadāto kravu apjoms 2020.-2022. gadā (tūkst. tonnas)

LDZ CARGO kravu pārvadājumu virzienus 2022. gadā (salīdzinot ar 2021. gadu) raksturo šādi apjoma rādītāji (3. attēls):

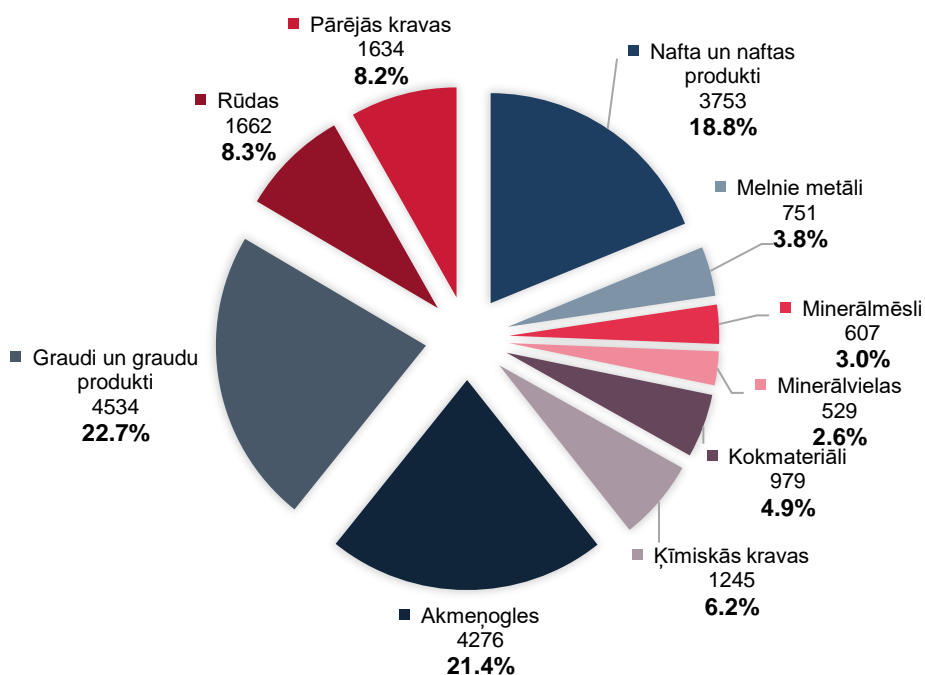
- iekšzemes pārvadājumi – 1 557 tūkst. tonnas (-15.8%);
- eksporta pārvadājumi – 3 363 tūkst. tonnas (+57.1%);
- sauszemes tranzīts – 1 949 tūkst. tonnas (-54%);
- importa pārvadājumi – 13 101 tūkst. tonnas (+9.2%).

Kravu pārvadājumi pēc satiksmes veidiem 2022. gadā (tūkst. tonnas) ir parādīti 3. attēlā.

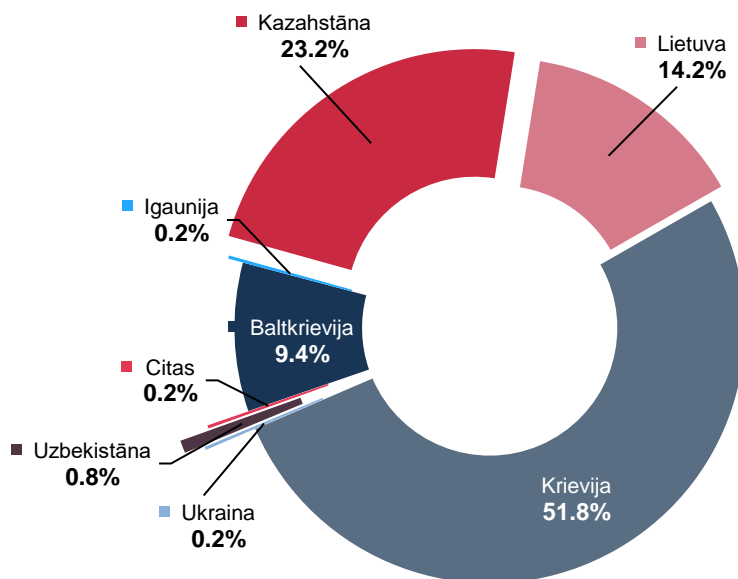
3.att. Kravu pārvadājumi pēc satiksmes veidiem 2022. gadā (tūkst. tonnas)

2022. gadā visvairāk ir pārvadāti graudi un graudu pārstrādes produkti – 4 534 tūkst. tonnas jeb 22.7%, akmeņogles – 4 276 tūkst. tonnas jeb 21.4% un nafta un naftas produkti – 3 753 tūkst. tonnas jeb 18.8%. (4. attēls).

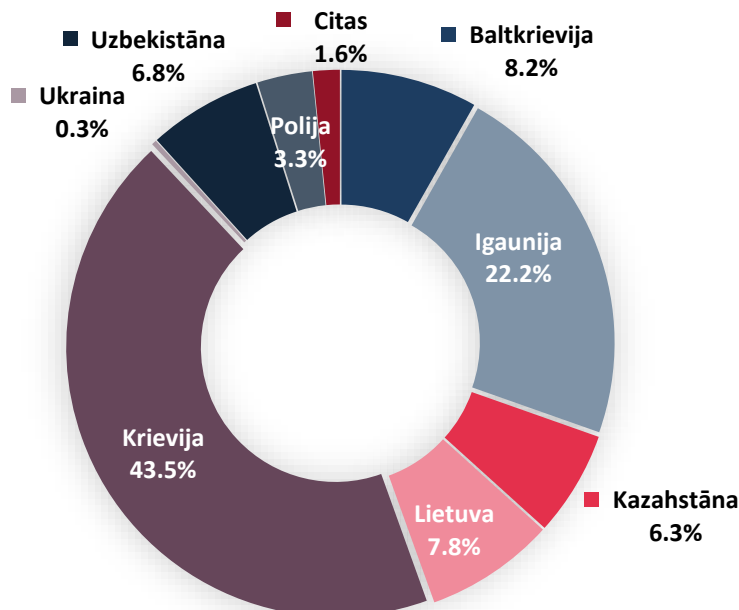

4.att. Pārvadāto kravu veidu īpatsvars 2022. gadā (tūkst. tonnas)

Lielākā daļa no pārvadāto kravu apjoma ir no Krievijas – 51.8%. Pārējo valstu īpatsvars importa un sauszemes tranzīta pārvadāto kravu apjomā ir šāds: Kazahstāna – 23.2%, Baltkrievija – 9.4%, Lietuva – 14.2%, Uzbekistāna – 0.8%, Igaunija – 0.2%, Ukraina – 0.2% un citas – 0.2% (5. attēls). Eksporta un sauszemes tranzīta pārvadājumu kravu apjoma īpatsvars pēc saņēmējvalstīm 2022. gadā ir parādīts 6. attēlā.

5.att. Importa un sauszemes tranzīta pārvadājumu kravu apjoma īpatsvars pēc nosūtītājvalstīm 2022. gadā

6.att. Eksporta un sauszemes tranzīta pārvadājumu kravu apjoma īpatsvars pēc saņēmējvalstīm 2022. gadā

2022. gadā LDZ CARGO nodrošināja starpvalstu konteineru pārvadājumus no /uz Latvijas ostas stacijām.

Konteinervilcienu priekšrocība ir iespēja izmantot multimodālos kravu pārvadājumus, t.i. vairākus kravu pārvadājumu veidus, kad konteinerus no vilciena pārkrauj uz kuģi, kravas auto vai lidmašīnu. Neskatoties uz apjoma pieaugumu 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, konteineru kravu plūsmu negatīvi ietekmēja ES un OFAC noteiktās sankcijas.

LDZ CARGO pārvadāto konteineru daudzums pēdējos trīs gados:

- 2020. gadā – 65 345 TEU konteineru vienības (-2.1% pret 2019. gadu);
- 2021. gadā – 74 519 TEU konteineru vienības (+14% pret 2020. gadu);
- 2022. gadā – 93 118 TEU konteineru vienības (+25% pret 2021. gadu).

3. MĒRĶI UN TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

2022.gadā tika noteikti stratēģiskie mērķi, lai uzlabotu *Sabiedrības* darbību, uzlabojot klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti, piesaistot jaunus klientus un paplašinot tirgus segmentus.

Lai nodrošinātu LDZ CARGO izvirzīto mērķu sasniegšanu, 2022. gadā tika realizēti vairāki investīciju projekti, t.sk. investēti līdzekļi 60 jaunu pusvagonu iegādē, ritošā sastāva modernizācijā un kapitālajā remontā, ieguldot 5.2 milj. EUR.

Klientu ērtībai Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmā (turpmāk tekstā – KPS) tika izvietots personīgais konts, kas ir mēneša kopsavilkums, kas atspoguļo katra klienta finanšu darbību saistībā ar kravu pārvadājumiem – izrakstītie rēķini par pārvadāšanas maksu, izrakstītie rēķini par papildpakalpojumiem un klienta maksājumi. Kā arī klientiem tika nodrošināta iespēja jebkurā brīdī tiešsaistē pārskatīt klienta personiskā konta atlikumu KPS sistēmā. 2022. gadā 3. ceturksnī uzsāka vagonu lapas izstrāde KPS sistēmā. Plānots, ka 2023. gada 1.ceturkšņa beigās realizācija tiks pabeigta.

Nodrošināta muitas deklarācijas numura saņemšana no Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas (EMDAS) un atspoguļošana KPS sistēmā, ar 2022. gada 18. jūliju tranzīta deklarācijas papīra formā netiek pievienotas pārvadājuma dokumentiem (elektroniskajām pavadzīmēm).

Nolūkā uzlabot vagonu nodošanas procesu starp pārvadātājiem, nodrošināta aktuālās pavadzīmes versijas saņemšana no IS Kravu norēķinu informācijas sistēmas (turpmāk tekstā – C-KNIS). Tika uzlabota C-KNIS pavadzīmes apstrādes tehnoloģija gadījumos, kad pierobežas posmā pārvadātājs ir LDZ CARGO, bet pārējos posmos ir cits pārvadātājs.

Viens no pamata stratēģiskajiem mērķiem 2022. gadam ir kravu pārvirzīšana no autotransporta uz dzelzceļa transportu. Lai īstenotu šo mērķi, 2022. gada pirmajā pusgadā tika veikta tirgus analīze, apkopojot informāciju par kravas iekraušanas/izkraušanas iespējām tālākai pārvadājumu nodrošināšanai pa dzelzceļu un nosakot kravu segmentus, kuros notiek ievērojami kravu pārvadājumi ar autotransportu uz/no ostu termināliem.

Tā kā 2021. gada beigās LDZ CARGO ir saņēmusi ES vienoto drošības sertifikātu, kas ļauj veikt pārvadājumus visā Lietuvas un Igaunijas teritorijā, 2022.gadā notika aktīvs darbs pie kravu pārvadājumu uzsākšanas Igaunijas teritorijā. Tika veikta ārzemju tirgus izpēte un klientu loka apzināšana, bet gada beigās notika aktīva komunikācija un pārvadājumu plānošanas darbi ar potenciālajiem klientiem Igaunijā. Kā arī 2022. gada beigās LDZ CARGO lokomotīves ir sagatavotas un aprīkotas ar visām nepieciešamām drošības ierīcēm atbilstoši AS "Eesti Raudtee" prasībām.

Ar mērķi attīstīt sadarbību kontreileru un konteineru kravu pārvadājumu jomā testa režīmā "Amber train" projekta ietvaros 2022. gada septembrī tika veikts pārvadājums maršrutā no Igaunijas uz Lietuvu un no Lietuvas uz Igauniju.

Lai paaugstinātu uzņēmuma rentabilitāti un padarītu uzņēmuma procesus efektīvākus un uzlabotu pārdošanas funkcijas, 2022. gada pirmajā pusgadā tika apstiprināta jauna LDZ CARGO struktūra – Komercedarbības departaments.

2022. gadā LDZ CARGO turpināja uzņēmuma iekšējo procesu digitalizāciju. Lai paaugstinātu dzelzceļa satiksmes drošību, fiksētu dzelzceļa satiksmes negadījumus, kā arī, lai izmeklētu ar drošību saistītus negadījumus, novērstu iespējamās bīstamās situācijas vai nepieļautu fizisku piekļuvi LDZ CARGO tpašumam, kā arī atvieglot mašīnistu darbu, veicot manevrus ar lokomotīvēm, 2022. gadā tika

ieviesta ekspluatācijā lokomotīvu videonovērošanas sistēma (LVNS), ar kuru tika aprīkotas 47 LDZ CARGO lokomotīves.

2022. gada pirmajā pusgadā turpinājās darbs pie Elektroniskās lokomotīvu informācijas sistēmas (ELIS) programmatūras prasību specifikāciju izstrādes un otrajā pusgadā tika uzsākta sistēmas testēšana. Sistēma tiek izstrādāta, lai digitalizētu darbu ar maršruta lapām, tādējādi atvieglot mašīnistu un depo uzskaites darbinieku darbu. 2023. gada pirmajā pusgadā ir plānots ieviest sistēmu pastāvīgajā ekspluatācijā.

2022. gadā tika izstrādāts un testa režīmā ieviests elektroniskais instruktāžu žurnāls, kuru plānots uzsākt izmantot 2023. gadā. Instruktāžu veikšanas procesa digitalizācijas mērķis ir ietaupīt darbinieku laika resursu, izslēdzot fiziskā kontakta nepieciešamību, kā arī papīra resursu taupīšana. Tāpat 2022. gadā tika aizstrādāts un ieviests elektroniskais klientu sūdzību uzskaites žurnāls, kas ļauj strukturēt klientu pretenzijas un veikt to analīzi, padara sūdzību apstrādes procesu uzskatāmāku un ērtāku.

2022. gadā LDZ CARGO kārtējo reizi ir piedalījies Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Ilgtspējas indeksa novērtējumā, kur trešo gadu pēc kārtas LDZ CARGO piešķirta Platīna kategorija par aizvadītā gada sniegumu korporatīvās sociālās atbildības jomā. *Sabiedrība* novērtējumā piedalās kopš 2016. gada, kad tika iegūta Sudraba kategorija. Turpmākajos gados rezultāts pakāpeniski tika uzlabots, sasniedzot Platīna kategoriju, kas apliecina, ka LDZ CARGO izpratne par atbildīgā biznesa principiem ir būtiski augusi. Novērtējums notiek reizi gadā. Plānots turpināt darbu snieguma korporatīvās sociālās atbildības jomā saglabāšanai un uzlabošanai.

4. RISKI

Sabiedrības saimnieciskās darbības rezultātus nākotnē ietekmēs ģeopolitiskā situācija pasaulē sakarā ar karadarbību Ukrainā. Sakarā ar to, ka *Sabiedrības* pārvaldājumu apjoma būtiska daļa ir no Krievijas un Baltkrievijas, nozīmīgs risks, kas ietekmē LDZ CARGO darbības rezultātus, ir esošā nestabilitāte Austrumu tirgū, neskaidra politiskā un ekonomiskā vide, tai skaitā ES un ASV OFAC sankciju ietekme.

Saskaņā ar 2020. gada 5. novembra LDZ CARGO valdes lēmumu Nr. 73/1-2020 par "Latvijas dzelzceļš" koncerna risku vadības politikas (turpmāk tekstā - *Politika*), "Latvijas dzelzceļš" risku vadības kārtības un "Latvijas dzelzceļš" risku vadības komitejas nolikuma ievērošanu, augstākminētie normatīvie akti ir pieņemti izpildei, un tie nosaka galvenos pamatprincipus un atbildību sadalījumu visu koncerna sabiedrību risku pārvaldībā. Šie dokumenti nodrošina vienotu risku vadību koncernā nolūkā noteikt vienotas prasības risku vadībai atbilstoši starptautiskajiem standartiem, labai korporatīvai praksei un Latvijas Republikas saistošajiem tiesību aktiem.

Būtiskie riski, kas var ietekmēt LDZ CARGO darbības rezultātus, kurus *Sabiedrība* ir identificējusi un vada atbilstoši *Politikai*, ir saistīti ar pārvaldājamo kravu apjoma samazināšanos, ES, ANO un ASV OFAC sankciju saraksta iespējamo paplašināšanu (Tirgus risks, Kravu pārvaldājumu apjoma no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas būtiska krituma risks, Sankciju risks), kā arī pastāv risks, ka tiesas lietā par Konkurences padomes 2020. gada 28. decembra lēmuma (lietā Nr. KL15-5\18\30 "Par Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā un Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pantā noteiktā aizlieguma pārkāpumu LDZ CARGO un VAS "Latvijas dzelzceļš" darbībās") atcelšanu tiks pieņemts LDZ CARGO nelabvēlīgs lēmums.

LDZ CARGO valde, izvērtējot *Sabiedrības* nākotnes darījumus, pakļautību augstāk minētajiem riskiem, ka arī, likviditātes riskam, secināja, ka uz šī dokumenta apstiprināšanas brīdi nav citu būtisku risku, kas būtu jāatspoguļo vadības ziņojumā. Detalizētāka informācija par finanšu riskiem un to iespējamo ietekmi uz *Sabiedrību* sniegta finanšu pārskata 22. pielikumā.

5. PĒTNIECĪBAS DARBI UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

2022. gada sākuma ģeopolitiskie notikumi pasaulē un to sekas lika LDZ CARGO pārskatīt savu darbības jomu un meklēt jaunas attīstības iespējas, lai paplašinātu savu darbību un piesaistītu jaunus klientus. Gada laikā tika veikts plašs potenciālo klientu loka apzināšanas darbs un tirgus izpēte ne tikai Latvijas, bet arī Igaunijas teritorijā, kā rezultātā tika noslēgti vairāki sadarbības līgumi pārvaldājumiem Latvijas teritorijā un 2023. gada sākumā ir ieplānota pirmo pārvaldājumu uzsākšana, kur LDZ CARGO ir pārvaldātājs Igaunijas teritorijā. Darbības uzsākšanai citas valsts teritorijā, kas priekš LDZ CARGO ir

jauns attīstības solis, bija nepieciešams veikt detalizētu Igaunijas likumdošanas un starptautisko normatīvo dokumentu izpēti.

Analizējot iespējas paplašināt pārvadājumus sadarbībā ar citiem pārvadātājiem Eiropas valstīs, kur pielieto Starptautiskās dzelzceļa transporta komitejas (CIT) noteikumus, uzsākta analīze un prasību definēšana Starptautisko dzelzceļa kravu pārvadājumu līguma (CIM) pārvadājuma elektroniskās pavadzīmes noformēšanai, integrējot to KPS sistēmā.

Apzinoties, ka uzņēmuma attīstība un turpmākā darbība nav iespējama bez jaunu, kvalificētu darbinieku piesaistes, 2022. gadā LDZ CARGO ir iesaistījies ar Rīgas Tehnisko universitāti kopējā projektā "Rīgas Tehniskās universitātes akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās", nodrošinot prakses vietas RTU darbiniekiem. Sadarbība ar Rīgas Tehnisko Universitāti tika attīstīta arī, pievēršot uzmanību kvalitatīvai loģistikas, muitas un tehnisko transporta nozaru saistīto programmu studentu profesionālas prakses nodrošināšanai, kā arī sadarbojoties studentu zinātniski pētniecisko darbu izstrādē tēmās, kas saistītas gan ar LDZ CARGO tehnisko nodrošinājumu, gan biznesa attīstības jautājumiem.

Tāpat 2022. gadā LDZ CARGO pievērsās klientu apkalpošanas sistēmas attīstībai un uzlabošanai, veicot par klientu apkalpošanu atbildīgo vadošo darbinieku interaktīvas mācības par tēmu, izstrādājot LDZ CARGO pārdošanas labās prakses standartus.

6. UZŅĒMUMA FILIĀLES UN PĀRSTĀVNICĪBAS ĀRVALSTĪS

Sabiedrībai nav filiāļu un pārstāvniecību ārvalstīs.

7. FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANA

LDZ CARGO 2022. gada 31. decembrī ir finanšu saistības par lokomotīvju iegādi. Informācija par šo un citu finanšu instrumentu izmantošanu sniegta finanšu pārskatā.

8. NOTIKUMI PĒC 2022. GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANAS DATUMA

No pārskata gada pēdējās dienas līdz ziņojuma parakstīšanas datumam nav notikuši citi ievērojami notikumi, kas ietekmētu pārskata gada rezultātus.

9. PRIEKŠLIKUMS PAR SABIEDRĪBAS PEĻŅAS IZMANTOŠANU

Ņemot vērā Ministru kabineta 2022. gada 25. janvāra noteikumus Nr. 72 "Kārtība, kādā tiek prognozēti, noteikti un veikti maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu", LDZ CARGO valde ierosina novirzīt dividendēs 50% no 2022. gada peļņas 2 552 070 EUR apmērā.

10. PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Sabiedrības valde (turpmāk tekstā – *Vadība vai Valde*) ir atbildīga par *Sabiedrības* finanšu pārskata sagatavošanu.

LDZ CARGO finanšu pārskats no 11. līdz 44. lappusei ir sagatavots, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par *Sabiedrības* finansiālo stāvokli 2022. gada 31. decembrī un tās darbības rezultātiem un naudas plūsmām par gadu, kas noslēdzies 2022. gada 31. decembrī.

Iepriekš minētais finanšu pārskats ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. *Sabiedrības* finanšu pārskata sagatavošanas gaitā *Sabiedrības Vadības* pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Sabiedrības Vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, *Sabiedrības* aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu *Sabiedrībā* izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. *Sabiedrības Vadība* ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Rīgā, 2023. gada 22. februārī

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

FINANŠU PĀRSKATS

APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS

		(EUR)	
	PIELIKUMS	2022	2021
Ieņēmumi	4	148 443 866	144 362 985
Pārējie ieņēmumi	5	2 391 762	2 443 548
Pamatdarbības ieņēmumi kopā		150 835 628	146 806 533
Preču, materiālu un pakalpojumu izmaksas	6	(110 157 940)	(104 571 158)
Personāla izmaksas	7	(26 019 848)	(26 338 475)
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	8	(8 005 956)	(8 116 735)
Pārējās izmaksas	9	(625 272)	(705 867)
Pamatdarbības izmaksas kopā		(144 809 016)	(139 732 235)
Pamatdarbības peļņa		6 026 612	7 074 298
Finanšu izmaksas	10	(715 177)	(19 888)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		5 311 435	7 054 410
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	11	(207 296)	-
Pārskata gada peļņa		5 104 139	7 054 410
Pārskata gada apvienotie ienākumi		5 104 139	7 054 410

Pielikums no 16. līdz 44. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI 2022. GADA 31. DECEMBRĪ

(EUR)

AKTĪVI	PIELIKUMS	31.12.2022.	31.12.2021.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Pamatlīdzekļi	13	147 070 690	151 394 208
Tiesības lietot aktīvus	14	968 824	1 147 591
Nemateriālie ieguldījumi	15	990 596	1 091 333
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		-	5 859
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		149 030 110	153 638 991
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	16	2 380 059	1 947 807
Pircēju, pasūtītāju parādi un citi debitori	17	5 485 254	6 333 874
Radniecīgo sabiedrību parādi	30	1 831 504	1 607 784
Nauda un naudas ekvivalenti	22	15 293 658	19 261 580
Kopā		24 990 475	29 151 045
Pārdošanai turētie aktīvi		-	50 049
Apgrozāmie līdzekļi kopā		24 990 475	29 201 094
Aktīvi kopā		174 020 585	182 840 085

(turpinājums nākamajā lapā)

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI 2022. GADA 31. DECEMBRĪ (TURPINĀJUMS)

PASĪVI	PIELIKUMS	31.12.2022.	(EUR) 31.12.2021.
Pašu kapitāls un saistības			
Pašu kapitāls			
Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	18	114 697 851	80 492 369
Rezerves	19	-	34 205 483
Nesadalītā peļņa	19	8 158 550	7 054 410
Pašu kapitāls kopā		122 856 401	121 752 262
Saistības			
Ilgtermiņa saistības			
Uzkrājumi	20	7 292 302	7 471 643
Finanšu saistības par pamatlīdzekļu iegādi radniecīgajām sabiedrībām	30	23 939 627	27 936 958
Nomas saistības		233 902	334 111
Ilgtermiņa saistības kopā		31 465 831	35 742 712
Īstermiņa saistības			
Uzkrājumi	20	1 366 691	2 261 124
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori		6 526 097	6 566 886
Finanšu saistības par pamatlīdzekļu iegādi radniecīgajām sabiedrībām	30	3 997 331	8 010 719
Parādi radniecīgajām sabiedrībām	30	5 852 776	6 453 775
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	21	1 244 122	1 256 318
Nomas saistības		711 336	796 289
Īstermiņa saistības kopā		19 698 353	25 345 111
Saistības kopā		51 164 184	61 087 823
Pašu kapitāls un saistības kopā		174 020 585	182 840 085

Pielikums no 16. līdz 44. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR)

	PAMATKAPITĀLS	REZERVES	NESADALĪTĀ PEĻŅA	PAŠU KAPITĀLS KOPĀ
Par 2021. gadu				
Uz 01.01.2021.	80 492 369	37 476 702	(3 271 219)	114 697 852
Rezervju novirzīšana zaudējumu segšanai	-	(3 271 219)	3 271 219	-
Pārskata gada peļņa	-	-	7 054 410	7 054 410
Uz 31.12.2021.	80 492 369	34 205 483	7 054 410	121 752 262
Par 2022. gadu				
Uz 01.01.2022.	80 492 369	34 205 483	7 054 410	121 752 262
Pamatkapitāla palielināšana	34 205 482	(34 205 483)	1	-
Dividendes	-	-	(4 000 000)	(4 000 000)
Pārskata gada peļņa	-	-	5 104 139	5 104 139
Uz 31.12.2022.	114 697 851	-	8 158 550	122 856 401

Pielikums no 16. līdz 44. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR 2022. GADU (PĒC NETIEŠĀS METODES)

(EUR)

	PIELIKUMS	2022	2021
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa pirms uzņēmuma ienākuma nodokļa		5 311 435	7 054 410
Korekcijas:			
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas		9 815 199	7 730 782
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas		188 943	195 949
Peļņa/ zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām		(29 194)	12 605
Finanšu izmaksas	10	715 177	19 888
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		16 001 560	15 013 634
Korekcijas:			
Nākamo periodu izdevumu un debitoru parādu atlikumu samazinājums		630 031	577 106
Krājumu atlikumu (palielinājums)/ samazinājums		(382 203)	1 712 706
Piegādātājiem, darbuuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu (samazinājums) /palielinājums		(908 634)	9 554 850
Uzkrājumu veidošanas izmaiņas		(710 830)	(1 255 217)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		14 629 924	25 603 079
Izdevumi procentu maksājumiem		(715 177)	(19 888)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem		(207 296)	-
Pamatdarbības neto naudas plūsma		13 707 451	25 583 191
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde		(4 974 723)	(669 322)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas		79 590	245 833
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(4 895 133)	(423 489)
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Maksājumi par pamatlīdzekļiem		(8 010 719)	(25 391 700)
Nomas pamatsummas atmaksa		(801 499)	(832 638)
Izmaksātās dividendes	18	(4 000 000)	-
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(12 812 218)	(26 224 338)
Valūtas kursu svārstību rezultāts		31 978	10 461
Naudas un tās ekvivalentu samazinājums pārskata gadā		(3 967 922)	(1 054 175)
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā		19 261 580	20 315 755
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās		15 293 658	19 261 580

Pielikums no 16. līdz 44. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Sabiedrības nosaukums	LDZ CARGO
Sabiedrības juridiskais statuss	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA)
Reģistrācijas Nr., vieta un datums	40003788421, Rīgā, 09.12.2005.
Adrese (juridiskā un faktiskā)	Dzirnavu ielā 147 k-1, Rīgā, LV-1050
Pamatdarbības veidi (NACE kodi)	49.20 Kravu dzelzceļa transports
Akcionārs, kapitāla daļu turētājs	Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" (100%) Vienotais reģ. Nr.40003032065 Gogoļa ielā 3, Rīgā, LV-1547
Pārraudzības institūcija	Sabiedrības padome
Padome	Rems RAZUMS, padomes priekšsēdētājs no 04.01.2022. Edvīns KORNELIUSS, padomes loceklis no 14.08.2020. Raimonds FREIMANIS, padomes loceklis no 04.01.2022.
Valde	Svetlana BERGA, valdes priekšsēdētāja no 10.06.2016. Mārtiņš PEVKO, valdes loceklis no 09.08.2021.
Revidenta nosaukums, adrese un atbildīgā zvērinātā revidente	SIA "PricewaterhouseCoopers" vienotais reģ. Nr. 40003142793 LZRA komercsabiedrības licence Nr.5 Kr.Valdemāra iela 21-21 Rīga, LV-1010 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Ilandra LEJIŅA Sertifikāts Nr.168
Pārskata gads	2022. gada 1. janvāris – 2022. gada 31. decembris

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Finanšu pārskats atspoguļo sabiedrības ar ierobežotu atbildību “LDZ CARGO” kā atsevišķa uzņēmuma finanšu stāvokli. “Latvijas dzelzceļš” koncerna finanšu stāvoklis ir atspoguļots konsolidētajā finanšu pārskatā.

Finanšu pārskats aptver laika periodu no 2022. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim. Šo finanšu pārskatu publicēšanai ir apstiprinājusi *Sabiedrības Valde* 2023. gada 22. februārī. Finanšu pārskatu apstiprina dalībnieku sapulce, kuru sasauca LDZ CARGO Valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2.1. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šis finanšu pārskats ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kā arī, ievērojot Latvijas Republikas “*Grāmatvedības likumu*” un “*Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu*” un citus grāmatvedību reglamentējošos Latvijas Republikas tiesību aktus. Ņemot vērā ES apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai ES, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz *Sabiedrības* finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Finanšu pārskats ir sagatavots, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, papildus pielietojot pārvērtēšanas metodi kravas vagoniem kravu pārvadājumiem (iekļauti pamatlīdzekļos), un piemērojot uzņēmējdarbības turpināšanas principu.

Peļņas vai zaudējumu aprēķins ir klasificēts pēc izdevumu veida.

Starptautiskie finanšu pārskatu standarti prasa *Sabiedrības Vadībai* piemērot tādas pieņēmumus un spriedumus, sagatavojot finanšu pārskatus, kas ietekmē aktīvu un saistību vērtības, kā arī pārskata datumā atklājamo informāciju, kā arī pārskata periodā atzīto ieņēmumu un izdevumu summas. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kas prasa nozīmīgu vai sarežģītu pieņēmumu izdarīšanu, vai jomas, kur izdarītie pieņēmumi un aplēses ir nozīmīgas finanšu pārskatu kontekstā, ir atklātas 3. pielikumā.

Pārskata gadā nav stājušies spēkā Starptautiskie finanšu pārskatu standarti, to grozījumi un to interpretāciju grozījumi, kuru ieviešanai bija būtiska ietekme uz *Sabiedrības* darbību. Pārskata gadā ar 2022. gada 1. janvāri ir stājušies spēkā un ir apstiprināti lietošanai ES šādi standartu grozījumi:

- *Ienākumi pirms paredzētās pamatlīdzekļu izmantošanas, Aprūtinātie līgumi – līguma izpildes izmaksas, Atsauce uz SFPS Konceptuālo ietvaru – 16. SGS, 37. SGS un 3. SFPS šaura apjoma grozījumi un 2018. – 2020. Ikgadējie SFPS uzlabojumi – grozījumi 1. SFPS, 9. SFPS, 16. SFPS un 41. SGS* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- *Grozījumi 16. SFPS – Nomas līgumu koncesijas kas saistītas ar Covid-19* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. aprīlī vai vēlāk). Grozījumi paredz nomniekiem (bet ne iznomātājiem) iespēju izmantot atbrīvojumu no standarta prasības novērtēt, vai ar Covid-19 saistītas koncesijas ir nomas līguma modifikācija.

Ar 2023. gada 1. janvāri vai vēlāk stāsies spēkā zemāk uzskaitītie standartu grozījumi vai interpretācijas, kas varētu ietekmēt *Sabiedrības* finanšu pārskatus un kuru ietekmi *Sabiedrības Vadība* pašlaik novērtē, tomēr sākotnējās aplēses liecina, ka tā nebūs būtiska:

- *17. SFPS Apdrošināšanas līgumi* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *Grozījumi 1. SGS – Īstermiņa un ilgtermiņa saistību klasifikācija* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *Grozījumi 1. SGS un 2. SFPS prakses paziņojums: Grāmatvedības politiku atklāšana* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk). 1. SGS tika grozīts, lai pieprasītu uzņēmumiem atklāt informāciju par būtiskām grāmatvedības politikām, nevis nozīmīgas grāmatvedības politikas. Papildus tika grozīts arī SFPS 2. prakses paziņojums “Būtiskuma spriedumu pieņemšana”, lai sniegtu norādījumus par to, kā piemērot būtiskuma jēdzienu grāmatvedības politikas informācijas atklāšanai;
- *Grozījumi 8. SGS: Grāmatvedības aplēšu definīcija* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi 8. SGS precizēja, kā uzņēmumiem ir jānošķir grāmatvedības politikas izmaiņas no izmaiņām grāmatvedības aplēsēs;

- *Grozījumi 16. SFPS – Noma: Nomas saistības pārdošanas un saņemšanas atpakaļnomā darījumos* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2024. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES).

Sabiedrības vadība ir veikusi citu standartu un interpretāciju, kas stāsies spēkā, sākot ar 2023. gada 1. janvāri, ietekmes novērtējumu un nesagaida to būtisku ietekmi uz Sabiedrības finanšu pārskatiem.

2.2. ĀRVALSTU VALŪTAS PĀRVĒRTĒŠANA

Uzskaites un pārskatu valūta

Finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā *Sabiedrība* darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā *euro* (EUR), kas ir *Sabiedrības* pārskatu valūta.

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti *euro* pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsauces kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā gada pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās dienas beigās.

Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ārvalstu valūtas kursi

ĀRVALSTU VALŪTA	Valūtas vienības par 1 EUR	Valūtas vienības par 1 EUR
	31.12.2022.	31.12.2021.
USD	1.06660	1.13260
CHF	0.98470	1.03310

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm un pārējām tiesībām. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās, ja tādi ir bijuši.

Turpmākās izmaksas tiek kapitalizētas, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzītas kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tām *Sabiedrībai* ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi un šīs izmaksas ir iespējams ticami noteikt. Pārējās izmaksas tiek norakstītas peļņas vai zaudējumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā, un to iekļauj attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. PAMATLĪDZEKĻI

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi vai pārvērtēšanas metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtību samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Dzelzceļa ritošo sastāvu kravu pārvadājumiem, izņemot dīzeļvilcienus un lokomotīves, uzskaita pēc pārvērtēšanas metodes, t.i. šie pamatlīdzekļi tiek pārvērtēti ne retāk kā reizi piecos gados, ar mērķi nodrošināt, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata gada beigās. Pārvērtēšanas rezultātā radušos uzskaites vērtības palielinājumus atzīst pārējo ienākumu sastāvā un kā pārvērtēšanas rezervi pašu kapitāla sastāvā. Vērtības samazinājumi, kas attiecas uz pamatlīdzekļiem, kam iepriekš tika atzīts vērtības palielinājums, tiek atzīti pārējo ienākumu sastāvā un samazina pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā. Citos gadījumos pārvērtēšanas rezultātā radušos

vērtības samazinājumus atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamatlīdzekļu pārdošanas vai norakstīšanas gadījumā pārvērtēšanas rezerve, kas tikusi iekļauta pašu kapitālā, tiek pārklasificēta uz nesadalīto peļņu. Pārvērtēšanas datumā uzkrātais nolietojums tiek izslēgts pret aktīva sākotnējo vērtību, neto summa tiek iekļauta pārvērtētajā vērtībā tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienādā ar tā pārvērtēto vērtību.

Pārējās pamatlīdzekļu kategorijas tiek uzskaitītas saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kur pamatlīdzekļus uzskaita to iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir bijis.

Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. *Sabiedrības* pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietas, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

Sabiedrība kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 500 *euro* un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdis *Sabiedrībā* un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai.

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti īsākajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

Sabiedrības pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa aprēķināta, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

PAMATLĪDZEKĻI	KALPOŠANAS LAIKS
Ēkas, būves	10-130 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni kravu pārvadājumiem	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-30 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. MANTISKO UN NEMATERIĀLO AKTĪVU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Visiem *Sabiedrības* mantiskajiem un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods. Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumentu klasifikācija

Sabiedrības finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no *Sabiedrības* finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē PVPZA (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegultie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr *Sabiedrības* Vadībai ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus atzīst brīdī, kad *Sabiedrība* ir kļuvusi par līgumslēdzēju pusi un izpildījusi darījuma nosacījumus, t.i. tirdzniecības datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad *Sabiedrības* līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja *Sabiedrība* nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību. Finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad *Sabiedrība* nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no

pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver Pircēju, pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī Radniecīgo sabiedrību parādus un Naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu, kas mazāks par 90 dienām, un īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

Vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, *expected credit loss*) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitatē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. *Sabiedrība* finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus pircēju un pasūtītāju parādiem.

Sabiedrība ir piemērojusi 9. SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, korigējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti "Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori", kā arī "Parādi radniecīgajām sabiedrībām".

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājums termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilancē neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

2.7. KRĀJUMI

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas *Sabiedrības* darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam. Novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtībai tiek veidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam 100% apjomā. Uzkrājumu summa tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.8. PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA AKTĪVI (VAI ATSAVINĀŠANAS GRUPAS)

Ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) tiek klasificēti kā pārdošanai turētie, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tādā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela un attiecīgais aktīvs (vai atsavināšanas grupa) ir pieejams tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) to pārklasifikācijas brīdī tiek novērtēti zemākajā no to uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

Vērtības samazinājums tiek atzīts gadījumā, ja pie sākotnējās atzīšanas vai turpmākās uzskaites aktīva (vai atsavināšanas grupas) vērtība tiek samazināta no sākotnējās uzskaites vērtības uz patieso vērtību, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Vērtības samazinājumu iespējams apvērst un atzīt ieņēmumos tā apvērsi, ja palielinās aktīva (vai atsavināšanas grupas) patiesā vērtība, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Tomēr šādu apvērsi var atzīt tikai tik lielā mērā, cik tā kompensē iepriekš atzīto vērtības samazinājumu šim aktīvam (vai atsavināšanas grupai).

Pārdošanai turēto ilgtermiņa aktīvu (vai atsavināšanas grupu) pārdošanas brīdī tiek atzīta neto peļņa vai zaudējumi no to atzīšanas pārtraukšanas un pārdošanas.

Pārdošanai turētos ilgtermiņa aktīvus (vai atsavināšanas grupas) nenolieto un neamortizē tik ilgi, kamēr tie tiek klasificēti kā pārdošanai turētie.

Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi un aktīvi, kas ir atsavināšanas grupas sastāvdaļa, bilancē tiek uzrādīti atsevišķi no citiem aktīviem. Saistības, kas ietilpst atsavināšanas grupā, bilancē tiek uzrādītas atsevišķi no citām saistībām.

2.9. PAMATKAPITĀLS UN DIVIDENDES

Sabiedrības pamatkapitālu veido daļas ar katras daļas nominālvērtību viens *euro*.

Sabiedrības dalībniekam izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības finanšu pārskatos periodā, kurā *Sabiedrības* dalībnieks apstiprina dividenžu apmēru.

2.10. PĀRĒJĀS REZERVES

Pēc katra gada pārskata apstiprināšanas dalībnieku sapulce lemj par pārskata gada peļņas sadali. Daļu no *Sabiedrības* peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz *Sabiedrības* dalībnieku sapulces lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas "Pārējās rezerves". Pārējo rezervju izmantošana un sadalīšana ir dalībnieku sapulces kompetencē.

2.11. UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmanto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmanto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.12. UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad *Sabiedrībai* pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no *Sabiedrības*, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja *Sabiedrība* paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski

skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas peļņas vai zaudējumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.13. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas dalīta ar koeficientu 0,8. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā atsevišķi, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

2.14. IEŅĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru *Sabiedrība* sagaida saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piemēram, pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji *Sabiedrības* ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

Sabiedrībai nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to *Sabiedrība* neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad *Sabiedrība* attiecīgo precī ir piegādājusi klientam un tas ir precī akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

***Sabiedrība* sniedz šādus pakalpojumus (kas pārsvarā tiek atzīti saskaņā ar 15. SFPS):**

Kravu pārvadājumu pakalpojumi – viens no galvenajiem *LDZ CARGO* pamatdarbības veidiem. *LDZ CARGO* veic kravu pārvadājumus:

- no nosūtīšanas stacijas līdz saņemšanas stacijai (Latvijas teritorijā) iekšzemes pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz pieostas stacijai vai sauszemes robežstacijai tranzīta pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz saņēmējstacijai vai pretējā virzienā (importa un eksporta pārvadājumiem).

Ieņēmumi par sniedzamajiem kravu pārvadājumu pakalpojumiem sastāv no tarifa maksas, kā arī papildu samaksas, kas nav iekļauta tarifā un tiek noteikta pēc līguma. Maksa par kravu pārvadājumiem tiek noteikta saskaņā ar pārvadājuma tarifu – likmju sistēmu, kas ietver informāciju par pārvadājumu attālumiem, maksas aprēķināšanas kārtību un pārvadājumu maksu, kas sastāv no pārvadāšanas maksas, maksas par papildu operācijām un citiem ar pārvadājumiem saistītiem pakalpojumiem.

LDZ CARGO ar nolūku veicināt kravu pārvadājumus ar dzelzceļa transportu, nodrošinot to rentablu darbību, sniedz principāla pakalpojumus, kas ietver kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras – tranzīta noformēšanu, preču pagaidu uzglabāšanu.

Lai efektīvi nodrošinātu vagonu parka izmantošanu, daļa vagonu tiek iznomāta citiem klientiem. Vagonu nomas ieņēmumi un principāla pakalpojumi tiek iekļauti kravu pārvadājumu ieņēmumu sastāvā. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Vilces nodrošināšanas pakalpojumi – *LDZ CARGO* sniedz lokomotīvu brigāžu pakalpojumus gan “Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrībām, gan citiem kravu pārvadātājiem un citiem ārējiem klientiem to saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Citi pakalpojumi – šajos pakalpojumos ietilpst vilcienu komercapskates pakalpojumi, tehnoloģisko centru un nodošanas punktu darbības nodrošināšanas pakalpojumi, atpūtas namu pakalpojumi, savstarpējie vilces pakalpojumi kravas vilcienu pārvadāšanai atsevišķiem pārvadātājiem, nomas pakalpojumi un dažādi citi neliela apjoma pakalpojumi “Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrībām un

ārējiem klientiem. Ieņēmumi no nomas pakalpojumiem tiek atzīti saskaņā ar 16. SFPS. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi (saskaņā ar 9.SFPS). Procentu ienākumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

2.15. NOMA

Klasifikācija

Līguma noslēgšanas brīdī *Sabiedrība* izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību. Lai izvērtētu, vai līgums ir noma vai ietver nomu, *Sabiedrība* izvērtē, vai:

- līgums paredz identificējamā aktīva izmantošanu – aktīvs var tikt norādīts tieši vai netieši un tam ir jābūt fiziski nošķiramam vai jāatspoguļo visu aktīva kapacitāti no fiziski nošķirama aktīva. Ja piegādātājam ir nozīmīgas tiesības aizstāt aktīvu, aktīvs nav identificējams;
- *Sabiedrībai* ir tiesības gūt visus saimnieciskos labumus no identificējamā aktīva izmantošanas visā tā lietošanas periodā;
- *Sabiedrībai* ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanas veidu. *Sabiedrībai* ir tiesības noteikt izmantošanas veidu, kad tā var pieņemt lēmumu par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots. Gadījumos, kad attiecīgi lēmumi par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiek izmantots, ir iepriekš noteikti, *Sabiedrībai* ir jāvērtē, vai tai ir tiesības darboties ar aktīvu vai norīkot darbošanos ar aktīvu noteiktā veidā, vai *Sabiedrība* ir paredzējusi aktīva lietošanu tādā veidā, kas iepriekš nosaka to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots.

Līguma, kas ietver nomas sastāvdaļu vai vairākas nomas sastāvdaļas, sākotnējā novērtēšanā vai atkārtotas novērtēšanas gadījumā *Sabiedrība* attiecina uz katru nomas sastāvdaļu to relatīvo atsevišķo cenu.

Nomnieka uzskaitē

Noma tiek atzīta kā tiesības izmantot aktīvu un tam atbilstošās nomas saistības datumā, kad nomātais aktīvs ir pieejams *Sabiedrībai* lietošanā. Tiesību izmantot aktīvu izmaksas veido:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- jebkuri nomas maksājumi, kas izdarīti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus;
- jebkuras sākotnējās tiešās izmaksas.

Tiesības izmantot aktīvu tiek amortizētas pēc lineārās metodes no sākuma datuma līdz pamatā esošā aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām. Nolietojums tiek rēķināts pēc lineārās metodes no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja vien nav plānots aktīvu izpirkt. Tiesības izmantot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un koriģētas, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas izriet no nomas, to sākotnējās piemērošanas datumā tiek novērtēti atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot *Sabiedrības* salīdzināmo procentu likmi. Nomā saistībās iekļauj šādu nomas maksājumu patreizējo vērtību:

- fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgie nomas maksājumi, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes;
- maksājumi, kas jāveic nomniekam saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cena, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju;

- soda naudas maksājumi par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo to, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, ja mainās nākotnes nomas maksājumi, jo ir mainījies indekss vai likme, ko lieto šo maksājumu noteikšanai, ja mainās *Sabiedrības* aplēse par paredzamo maksājumu apmēru, vai, ja *Sabiedrība* maina savu izvērtējumu par pirkšanas iespējas izmantošanu, nomas termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu. Kad nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, attiecīga korekcija tiek veikta lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtībā vai atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā.

Īstermiņa noma un noma, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu vai nomu, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību, tiek atzīti kā izdevumi pēc lineārās metodes peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Īstermiņa noma ir noma, kuras nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

Iznomātāja uzskaitē

Nomas darījumus, kuri pēc savas būtības nodod nomas ņēmējam visu risku un atlīdzību, kas raksturīgi īpašumtiesībām uz aktīvu objektu, klasificē kā finanšu nomas darījumus. Nomas darījumi, kuros iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgā riska un atlīdzības, tiek klasificēti kā operatīvā noma.

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas tiek iekļauti atbilstošā nomas perioda laikā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.16. SAISTĪTĀS PUSES

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti: *Sabiedrības* dalībnieks, *Sabiedrības* Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un uzņēmumi, kuros minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.17. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par *Sabiedrības* finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav koriģējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.18. DARBINIEKU LABUMI

Īstermiņa saistības pret darbiniekiem

Saistības par darbinieku darba samaksu, tai skaitā kārtējie atvaļinājumi un slimības pabalsti, kuras paredzams tiks dzēstas 12 mēnešu laikā pēc perioda beigām, kurā darbinieki veic attiecīgo darbu, tiek atzītas pārskata periodā kā īstermiņa saistības un tiek novērtētas summās, kuras paredzētas izmaksāt, lai dzēstu šīs saistības.

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Sabiedrība veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas tiesību aktiem. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru *Sabiedrībai* jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. *Sabiedrībai* nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

3. BŪTISKI PIEŅĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, *Vadībai* ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot *Sabiedrības* izvēlēto uzskaites politiku.

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir *Vadības* pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu, kā aprakstīts zemāk. Izņemot zemāk minētās, nav citu jomu, kas prasītu nozīmīgu vai sarežģītu pieņēmumu izdarīšanu, vai jomu, kur izdarītie pieņēmumi un aplēses būtu nozīmīgas finanšu pārskatu kontekstā.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu grupa "Vagoni kravu pārvadājumiem" tiek uzskaitīta pārvērtētajā vērtībā. Pamatojoties uz 16. SGS "Pamatlīdzekļi" standartā noteikto, lai nodrošinātu, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata gada beigās, Sabiedrība 2022. gadā ir veikusi vagonu pārvērtēšanu, piesaistot neatkarīgu ārējo vērtētāju. Pārvērtēšanas rezultātā ir secināts, ka starpība starp vagonu uzskaites vērtību un to patieso vērtību nav būtiska un, attiecīgi, nav atzīta. Līdztekus, vērtības samazinājums atzīts attiecībā uz 9 individuāliem vagoniem, jo bija identificēti apstākļi, kuri liecina par to bilances vērtības neatgūstamību.

Ar mērķi noteikt vai citu pamatlīdzekļu grupu vērtība ir samazinājusies zem to uzskaites vērtības, Sabiedrība veica pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās pārbaudi saskaņā ar 36. SGS "Aktīvu vērtības samazināšanās". Izvērtējot pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma pārbaudes rezultātus, Sabiedrības *Vadība* ir secinājusi, ka aktīva vērtības samazinājums nav identificēts.

Katrā pārskata perioda beigu datumā *Sabiedrība* izvērtē tās pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem *Sabiedrības* veiktajiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs *Sabiedrības* pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Uzkrājumi

Novērtējot uzkrājumu apjomu, *Vadība* balstās uz aplēsēm par iespējamo saistību apjomu, kā arī termiņu, kurā saistības varētu realizēties. Gadījumā, ja šie notikumi nerealizējas vai realizējas citādāk, faktisko izmaksu apjoms var atšķirties no aplēstā. Detalizētāka informācija par pieņēmumiem attiecībā uz uzkrājumiem sniegta 20. pielikumā.

4. FINANŠU RISKU VADĪBA

Sabiedrības nozīmīgākie finanšu instrumenti ir nauda, kā arī debitoru un kreditoru parādi. Šo finanšu instrumentu galvenais uzdevums ir nodrošināt *Sabiedrības* saimnieciskās darbības finansējumu. *Sabiedrībai* ir arī vairāki citi finanšu aktīvi un saistības, piemēram, pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem, kas izriet tieši no *Sabiedrības* saimnieciskās darbības.

Sabiedrība ir pakļauta tirgus, kredīta un likviditātes riskiem saistībā ar tās finanšu instrumentiem.

2019. gada 2. decembrī stājās spēkā "Latvijas dzelzceļš" koncerna risku vadības politika, kas apstiprināta ar VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes 2019. gada 22. novembra lēmumu un VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes 2019. gada 2. decembra lēmumu. Tā nosaka galvenos pamatprincipus un atbildību sadalījumu visu koncerna sabiedrību risku pārvaldībā.

***Sabiedrības* finanšu instrumenti tiek iedalīti šādās kategorijās:**

	(EUR)	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā		
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	3 803 539	3 937 880
Nauda un naudas ekvivalenti	15 293 658	19 261 580

Kopā finanšu aktīvi	19 097 197	23 199 460
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā		
Parādi piegādātājiem, darbuņēmējiem un pārējie kreditori, ieskaitot nomas saistības, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	39 201 284	47 510 774
Kopā finanšu saistības	39 201 284	47 510 774

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs *Sabiedrības* ieņēmumus vai tai piederošo finanšu instrumentu vērtību. Tirgus risks ietver valūtas risku un procentu likmju risku.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir ciest zaudējumus no procentu likmju izmaiņu iespējamās nelabvēlīgās ietekmes uz *Sabiedrības* ilgtermiņa saistībām pret SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" par 2021. gadā nopirktajām 14 maģistrālām 2M62UM sērijas lokomotīvēm. Šīs *Sabiedrības* saistības ir pakļautas tirgus procentu likmju izmaiņām, tā kā tām piemērota mainīgā procentu likme. Atlikušais šo saistību nomaksas periods ir 13 gadi.

Valūtas risks

Valūtas risks ir risks ciest zaudējumus nelabvēlīgu valūtas kursu izmaiņu rezultātā saistībā ar aktīviem un saistībām ārvalstu valūtās. Valūtas risks, kuram *Sabiedrība* ir pakļauta, galvenokārt izriet no tās saimnieciskās darbības – ieņēmumi un izmaksas ir denominēti atšķirīgās valūtās. *Sabiedrības* pircēju un pasūtītāju parādu saistības pārsvarā ir *euro* valūtā. Detalizēts finanšu instrumentu sadalījums pa valūtām sniegts 27. pielikumā.

Galvenais valūtas riska pārvaldības instruments, kuru izmanto *Sabiedrība*, ir valūtas līdzekļu apzināšana un izmantošana saistību segšanai ārvalstu valūtās.

Sabiedrībai pārskata gadā nebija būtisku ārvalstu valūtu atlikumu, līdz ar to valūtu kursu svārstību iespējamā ietekme bija nebūtiska.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka darījumu partneris varētu nepildīt savas saistības pret *Sabiedrību*, radot tai ievērojamus finansiālus zaudējumus. *Sabiedrība* ir pakļauta kredītriskam, kas izriet tieši no tās saimnieciskās darbības – galvenokārt pircēju un pasūtītāju parādiem, un kredītriskam saistībā ar *Sabiedrības* finansēšanas darbībām – galvenokārt naudas atlikumiem bankās.

Pircēju un pasūtītāju parādi

Sabiedrība pārvalda pircēju un pasūtītāju parādu kredītrisku saskaņā ar "Latvijas dzelzceļš" koncerna politikām. Pirms līgumu slēgšanas tiek izvērtēta pircēju un pasūtītāju maksātspēja. *Sabiedrība* nodrošinās pret kredītrisku, saņemot priekšapmaksu no saviem klientiem.

Sabiedrība nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Iespējamais pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājums tiek pastāvīgi analizēts.

Sabiedrība ir saņēmusi drošības naudu kā daļēju nodrošinājumu pircēju un pasūtītāju parādiem.

2022. gada 31. decembrī *Sabiedrībai* bija 6 klienti (2021. gadā – 10 klienti), kuri katrs bija parādā *Sabiedrībai* vairāk nekā 100 tūkst. EUR, un kopumā veidoja apmēram 51% (2021. gadā – 78%) no kopējā debitoru parāda. Apmērām 1300 tūkst. EUR parāds bija vienam saistītam uzņēmumam, kas veidoja 83% no kopējā saistīto debitoru parāda.

Sabiedrībai nav izstrādāta iekšējā kredītreitingu sistēma pircēju un pasūtītāju parādu izvērtēšanai.

2022. gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītzaudējumos attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem.

Pircēju un pasūtītāju parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja nav sagaidāma to atgūšana. Indikatori, kas liecina par neiespējamību atgūt, iekļauj, cita starpā, debitora nespēju vienoties par atmaksas grafiku, kuru papildina debitora maksātnespēja, bankrots vai likvidācija.

Sabiedrība ir pakļauta maksimālajam kredītriskam, kā tas atspoguļots nākamajā tabulā:

(EUR)

	31.12.2022.	31.12.2021.
Nauda un naudas ekvivalenti	15 293 658	19 261 580
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa), izņemot avansus un priekšapmaksas	3 998 563	4 130 923
Kopā	19 292 221	23 392 503

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2022. gada 31. decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

(EUR)

	Nav kavēti	Kavēti vairāk kā 30 dienas	Kavēti vairāk kā 90 dienas	Kavēti vairāk kā 120 dienas	Kopā
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0.01%	0.5%	4.2%	70.2%	-
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	3 643 462	62 873	16 384	275 844	3 998 563
Sagaidāmie kredītzaudējumi	364	314	688	193 658	195 024

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2021. gada 31. decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

(EUR)

	Nav kavēti	Kavēti vairāk kā 30 dienas	Kavēti vairāk kā 90 dienas	Kavēti vairāk kā 120 dienas	Kopā
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0.01%	0.8%	5.0%	75%	-
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	3 834 666	25 091	15 675	255 491	4 130 923
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(383)	(207)	(784)	(191 669)	(193 043)

Naudas depozīti

Kredītrisku, kas izriet no *Sabiedrības* naudas depozītiem bankās, pārvalda "Latvijas dzelzceļš" koncerna Finanšu komiteja saskaņā ar "Latvijas dzelzceļš" koncerna Finanšu vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku *Sabiedrības* brīvos resursus pieļaujams ieguldīt tikai depozītos vai naudas tirgus fondos. Pirms naudas līdzekļu izvietošanas bankās (depozītos vai norēķinu kontos) "Latvijas dzelzceļš" koncerna Finanšu komiteja izvērtē banku kredītreitingus un piedāvātās procentu likmes.

Sabiedrības naudas līdzekļu atlikumi bankās atbilstoši aģentūras Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem:

(EUR)

KREDĪTREITINGS	31.12.2022.	31.12.2021.
AA3	297 629	297 766
A3	13 779 737	18 963 814
BAA2	642 188	-
Bez reitinga	574 104	-
Kopā	15 293 658	19 261 580

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka *Sabiedrība* nespēs pildīt savas finanšu saistības noteiktajā termiņā.

"Latvijas dzelzceļš" koncerna Finanšu komiteja pārvalda likviditātes risku, uzturot atbilstošas naudas rezerves un nodrošinot pietiekamu finansējumu, izmantojot piešķirtos kredītus, kredītlinijas,

finanšu nomu utt., kā arī, pastāvīgi uzraugot prognozētās un faktiskās naudas plūsmas un saskaņojot finanšu aktīvu un saistību termiņstruktūru.

Sabiedrība sagatavo ilgtermiņa naudas plūsmas prognozi gadam un operatīvo naudas plūsmas prognozi četrām nedēļām, lai nodrošinātu, ka *Sabiedrības* rīcībā ir pietiekami daudz naudas līdzekļu, lai finansētu gaidāmās saimnieciskās darbības izmaksas, nokārtotu finanšu saistības un veiktu nepieciešamās investīcijas.

2022. gadā kopējās likviditātes rādītājs (apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām) ir 1.3 (2021. gadā – 1.2). *Sabiedrības* operatīvās darbības naudas plūsmas ir pozitīvas, levērojot iepriekš minētos apstākļus, uzskatām, ka *Sabiedrība* ir finansiāli stabila un spēj segt savus kārtējos maksājumus.

Nākamajās tabulās sniegta informācija par *Sabiedrības* finanšu saistībām pēc to atmaksas termiņiem, pamatojoties uz līgumos noteiktajām nediskontētajām finanšu saistību summām, ieskaitot procentu maksājumus:

	(EUR)				
2022. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADIEM	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Pārējās saistības (iekļaujot parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	11 598 192	3 804 986	18 302 754	9 855 760	43 561 692
Nomas saistības	193 607	526 968	238 178	-	958 753
Kopā	11 791 799	4 331 954	18 540 932	9 855 760	44 520 445

	(EUR)				
2021. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADIEM	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Pārējās saistības (iekļaujot parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	15 140 847	3 920 670	17 094 570	13 391 953	49 548 040
Nomas saistības	204 084	603 420	339 356	-	1 146 860
Kopā	15 344 931	4 524 090	17 433 926	13 391 953	50 694 900

5. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo *Sabiedrības* pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, *Sabiedrība* ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesā vērtība - summa, kādu saņemtu, pārdodot aktīvu, vai maksātu, izpildot saistības parastā darījumā starp tirgus dalībniekiem minētā aktīva vai saistību novērtēšanas datumā.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1. līmenī, 2. līmenī un 3. līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētās tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1. līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos. *Sabiedrībai* nav 1. līmenī vērtētu finanšu instrumentu.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2. līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i., cena), vai netieši (t.i., tiek iegūti no cenas). *Sabiedrības* 2. līmenī vērtētie finanšu instrumenti ir naudas līdzekļi bankās.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojamie tirgus dati) ir klasificēti 3. līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū, nelikvīda tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ. 3. līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Sabiedrības finanšu instrumenti, kas atbilst 3. līmeņa vērtēšanas tehnikai, ir debitoru un kreditoru parādi.

Aktīvi un saistības, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta

Likvīdu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa depozītu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju un parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem, uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Nomas saistību un citu ilgtermiņa saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas nomas saistībām, pārsvarā ir mainīgas un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, kā arī *Sabiedrībai* piemērojamais riska uzcenojums nav būtiski mainījies, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Sabiedrība veica pamatlīdzekļu grupas "Vagoni kravas pārvadājumiem" vērtēšanu, izmantojot tirgus metodi, jo tika identificēts pietiekami aktīvs un likvīds otrreizējais tirgus lielākajai daļai no vērtētajiem pamatlīdzekļiem, un tirgus cenas tika izmantotas veicot novērtējumu. Pamatlīdzekļu vērtības noteikšanu veica ārējais sertificētais vērtētājs, novērtējot vagonu iespējamo tirgus vērtību un izmantojot izmaksu pieejas ietvaros esošā aktīva atlikušās aizvietošanas metodi. Līdz ar to tiek uzskatīts, ka vagonu vērtība atbilst 3. līmeņa vērtēšanas tehnikai. Patiesā vērtība, kas 2022. gada 30. novembrī tika noteikta pēc tirgus metodes, būtiski neatšķīrās no aktīvu uzskaites vērtības.

Papildus tika veikta aktīvu vērtības samazinājuma pārbaude, nosakot to lietošanas vērtību. Aktīva lietošanas vērtība tika noteikta kā paredzamās nākotnes naudas plūsma, ko radīs aktīvs tā pašreizējā stāvoklī, diskontējot līdz pašreizējai vērtībai. Aprēķinā tika piemērota diskonta likme 11,14% un EBITDA maržas pieaugums vidēji 2,4%.

Veicot jutīguma analīzi, kas nosaka, kā tiek ietekmēti mērķa mainīgie, pamatojoties uz izmaiņām citos mainīgajos un modelējot WACC izmaiņu ietekmi uz vērtības samazinājumu, tika noteikta WACC likme 11,85% pie kuras aktīva paredzamā vērtība sasniedz to uzskaites vērtību 2022. gada 31. decembrī.

Savukārt, samazinot EBITDA maržas pieaugumu par 0,3% pie WACC likmes 11,14%, aktīvu paredzamā vērtība sasniedz to uzskaites vērtību pārskata gada beigās. Pamatlīdzekļu atgūstamā vērtība, kas noteikta aprēķinu rezultātā apmēram atbilst to uzskaites vērtībai un līdz ar to vērtības samazinājums nebūtu atzīstams.

6. KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

VAS "Latvijas dzelzceļš" pieder 100% SIA "LDZ CARGO" pamatkapitāla daļu.

Sabiedrības mērķi attiecībā uz kapitāla pārvaldīšanu ir nodrošināt *Sabiedrības* spēju turpināt tās darbību un dot dalībnieku sapulces noteikto kapitāla atdevi.

7. ĢEOPOLITISKĀ SITUĀCIJA UN TĀS IETEKME UZ SABIEDRĪBAS SPĒJU TURPINĀT DARBĪBU

Ārējie faktori, kas saistīti ar ģeopolitisko situāciju, kara darbību Ukrainā un noteiktajām starptautiskajām ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju un Baltkrieviju, kā arī koronavīrusa Covid-19 pandēmijas sekas liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomiem, nākotnē būtiski neuzlabosies.

2021.gadā tika iesāktas un 2022.gadā - paplašinātas sankcijas jeb ierobežojoši pasākumi pret Baltkrieviju sakarā ar cilvēktiesību pārkāpumiem, pēc 2022. gada 24. februārī notikušā Krievijas Federācijas uzbrukuma Ukrainai, pret Krieviju tika vērstas plašas ES ekonomiskās un politiskās sankcijas, kas būtiski ietekmēja *Sabiedrības* darbību, jo ES ieviesto sankciju (liels saraksts ar kravas importa/eksporta, transportēšanas aizliegumu) rezultātā samazinājās pārvadāto kravu apjoms, ir pārtraukti pārvadājumi, kuru dalībnieki (kravas nosūtītāji/saņēmēji) ir iekļauti ASV OFAC sankciju sarakstos, bija nepieciešams izveidot iekšējos sankciju pārvaldības procesus, kā arī novirzīt papildu resursus sankciju pārbaudēm, veicot gan sadarbības partneru, gan pārvadāto kravu pārbaudes.

Ņemot vērā *Sabiedrības* sadarbību ar Krievijas un Baltkrievijas pārvadātājiem un komersantiem, starptautisko pārvadājumu specifiku, sankcijas, kas vērstas pret Krieviju un Baltkrieviju neapšaubāmi atstāja un turpinās atstāt iespaidu uz *Sabiedrības* darbību gan 2023. gadā, gan turpmāk. Līdz šim spēkā esošie ierobežojumi nav radījuši būtiskus tūlītējus zaudējumus *Sabiedrībai*, tomēr ir grūti paredzēt iespējamo papildu sankciju ietekmi uz *Sabiedrības* darbību nākotnē. Ievērojot ar sankcijām saistītos riskus, ir veikti sekojoši pasākumi:

- Lai mazinātu riskus, kas saistīti ar šobrīd spēkā esošajām sankcijām pret finanšu institūcijām, esam apzinājuši visus *Sabiedrības* klientus un sadarbības partnerus ar norēķinu kontiem sankciju sarakstos iekļautajās finanšu institūcijās, sazinoties ar šiem klientiem un lūdzot mainīt norēķiniem izmantoto banku, pretējā gadījumā pārtraucot sadarbību.
- Vērtējot riskus, kas saistīti ar būtiski paplašinātiem sektorālo sankciju sarakstiem, *Sabiedrība* izveidoja Sankciju riska pārvaldīšanas kontroles sistēmu, ieviestas sankcionēto kravu pārbaudes procedūras, lai kontrolētu pārvadāto kravu atbilstību noteiktajām sektorālajām sankcijām.
- Visas sankciju sarakstos iekļautās personas ir atspoguļotas "Latvijas dzelzceļš" koncerna uzturētajā informācijas sistēmā (IS) Sankcijas, kas nodrošina visu klientu un sadarbības partneru ikdienas automātisku pārbaudi uz sakrītību ar sankcionēto personu sarakstiem. IS Sankcijas saraksti tiek atjaunoti katru dienu, automātiski sazinoties ar oficiālajām vietnēm, kas uztur ziņas par Latvijas Republikas, Eiropas Savienības, ANO un OFAC sankcijām.

Sabiedrības Vadība apzinās nenoteiktību, kas saistīta ar turpmāku situācijas attīstību un iespējamo negatīvo ietekmi uz *Sabiedrības* darbību. Tomēr, neskatoties uz sarežģīto situāciju, ņemot vērā starptautisko kravu pārvadājumu alternatīvo maršrutu attīstības iespējas, *LDZ CARGO* Vadība ir pārliecināta, ka finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips.

8. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu *Sabiedrības* finanšu stāvokli 2022. gada 31. decembrī.

Rīgā, 2023. gada 22. februārī

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Gada pārskatu sagatavoja SIA "LDZ CARGO" Finanšu departaments:
Finanšu departamenta direktore

I. Kleinberga

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.